

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра нових медій

Затверджено

На засіданні кафедри нових медій
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Наталія ГАБОР

Силабус з навчальної дисципліни

**«Громадянська журналістика веб-простору»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика**

Назва дисципліни	Громадянська журналістика веб-простору
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Генерала Чупринки, 49
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра нових медій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Лавриш Юліана Степанівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри нових медій
Контактна інформація викладачів	yuliana.lavrysh@lnu.edu.ua https://journal.lnu.edu.ua/employee/lavrysh-yu-s
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	щовівторка, 11:00-15:00 год. (вул. Ген. Чупринки, 49, ауд.109) щочетверга, 10:00-13:00 год. (вул. Ген. Чупринки, 49, ауд.109)
Сторінка курсу	https://journal.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Hromadianska-zhurnalistyka-veb-prostoru.pdf
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб працювати в онлайн-просторі, у редакціях веб-ресурсів, співпрацювати з громадянськими журналістами. Тому у курсі представлено як огляд концепцій та основних трендів Інтернет-журналістики, так і процесів та інструментів, які потрібні для роботи із жанрами нових медій.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Громадянська журналістика веб-простору» є вибірковою дисципліною спеціалізації кафедри нових медій з спеціальності «Журналістика» для освітньої програми «Бакалавр», яка викладається в Львівському національному університеті імені Івана Франка у шостому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Громадянська журналістика веб-простору» є ознайомлення студентів із завданнями для засвоєння слухачами базових знань і навиків з інтернет-журналістики. У межах дисципліни студенти ознайомлюються з поняттям громадянської журналістики, аналізують провідних представників громадянської журналістики і їхній онлайн-контент, а також вивчають, як громадянська журналістика впливає на суспільно-політичні процеси (Арабська весна, Революція Гідності та повномасштабна війна в Україні, опозиційні нові медіа Росії, Білорусії).
Література для вивчення дисципліни	Базова література: 1. Крейг Р. Інтернет-журналістика. Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ// Перекл. з англ. А. Іщенко. - К.: Києво-Могилянська академія, 2007. - 324 с. 2. Кросмедіа: контент технології, перспективи : колективна монографія / за заг. ред. В. Шевченко. К., 2017. 234 с. 3. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посібник / Н. Габор, Ю. Залізник, З. Козачок, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. - 136 с. 4. Підручник із крос-медіа / вид. І. Крецу, М. Гузун, Л. Василик. Bonn / Germany – Sibiu / Romania: Schiller Publishing House, 2015. 140 с. 5. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.

	<p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Потятиник Б.В. Медіа: Ключі до розуміння. Львів: ПАІС. 2004. 310 с. 2. Почепцов Г. Контроль над розумом. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 350 с. 3. Різун В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. / Київ: Просвіта, 2008. 260 с. 4. Українське християнство в цифровому світі: виклики та перспективи / за ред. А. Смирнова/ М. Балаклицький, П. Балог, В. Волковський, Г. Коваленко, Ю. Лавриш, М. Петрушкевич, У. Севастьянів, А. Смирнов, С. Тимченко, А. Шиманович. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2022. 286 с. 5. Dr. Theresa MacNeil. Communication in the Age of the COVID-19 Pandemic// Lexington Books. – 2021. – 104 p. 6. Ukraine aflame. War Chronicles. Speeches and addresses by the President of Ukraine Zelensky//Olexandr Krasovytskyj. – Folio. – 2022. – 416 p. <p style="text-align: center;">Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/; 2. Бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: http://www.journ.univ.kiev.ua/; 3. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/; 4. Львівська ННБУ ім. В. Стефаника: http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F
Обсяг курсу	Денна форма: 32 годин аудиторних занять, з яких 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин для самостійної роботи. Заочна форма: 18 годин аудиторних занять, з яких 10 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 72 годин для самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : <ul style="list-style-type: none"> - Знати: основні технічні характеристики Інтернету і Всесвітньої веб-мережі; інструментарій роботи з фото, відео, аудіо в онлайні; здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, щоб працювати у редакції, - розвивати власний креативний рівень універсального журналіста заради творення ексклюзивного контенту - Вміти: скласти і розробити концепцію мультимедійного проекту з громадянської журналістики для функціонування в онлайні
Ключові слова	Громадянська журналістика, нові медіа, блогосфера
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Змістовий модуль 1. Громадянська журналістика: термінологія та інструментарій (4 теми, 14 годин) Тема 1. Поняття громадянської журналістики: завдання і функції (2 години) Тема 2. Громадська журналістика: можливості розвитку онлайн та оффлайн (4 год)

	<p>Тема 3. Основні тренди у контенті громадянських веб-журналістів (4 год)</p> <p>Тема 4. Громадянська веб-журналістика: моделі монетизації (4 год)</p> <p>Змістовий модуль 2. Громадянська веб-журналістика в контексті суспільно-політичних протестів (5 тем, 18 годин)</p> <p>Тема 1. Громадянська журналістика: реконструкція суспільно-політичних подій (Facebook-революція у країнах Арабської весни) (2 години)</p> <p>Тема 2. Громадянська веб-журналістика в Україні у період Євромайдану (2013-2014 рр.) та повномасштабної війни (4 год)</p> <p>Тема 3. Telegram-протести у Білорусії (2020-2022 рр.) (4 год)</p> <p>Тема 4. Блогосфера Росії як каталізатор боротьби з цензурою: можливості опозиційних нових медій та громадянських журналістів після 24.02.2022 (4 год)</p> <p>Тема 5. Створення власного проєкту громадянської веб-журналістики (4 год)</p>
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких курсів, як «Соціальні комунікації», «Мультимедійний практикум», достатніх для сприйняття категоріального апарату та термінології нових медій
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проєкти) проєктно-орієнтоване навчання, дискусія, лекції гостьових лекторів
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу потребує використання програмного забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. 50 балів студенти набирають впродовж семестру на основі виконання завдань на практичних заняттях, 50 балів – іспитова частина (виконання індивідуального проєкту)</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Громадянська журналістика: термінологія та інструментарій					
1 тиждень	Тема 1. Поняття громадянської журналістики: завдання і функції	Лекція	1. Крейг Р. Інтернет-журналістика. Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ// Перекл. з англ. А. Іщенка. - К.: Києво-Могилянська академія, 2007. - 324 с. 2. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.	Ознайомлення з теоретичною базою курсу. Самостійна робота – 6 год.	тиждень
2-3 тижні	Тема 2. Громадська журналістика: можливості розвитку онлайн та оффлайн	Лекція / Практичне заняття	1. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посібник / Н. Габор, Ю. Залізник, З. Козачок, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. — 136 с. 2. Dr. Theresa MacNeil. Communication in the Age of the COVID-19 Pandemic// Lexington Books. – 2021. – 104 p.	Обрати для себе сторінки із соціальних мереж особи, яка є популярною у реальному житті і особи, яка є популярною тільки у віртуальному просторі і порівняти, як вони позиціонують себе і комунікують з	2 тижні

				аудиторією, які прийоми та інструментарії вибраних соціальних мереж чи платформ використовують. Самостійна робота – 6 год.	
4-5 тижні	Тема 3. Основні тренди у контенті громадянських веб-журналістів	Лекція/Практичне заняття	1. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.	Обрати для себе країну Європи чи США, тематичну нішу громадянської веб-журналістики та проаналізувати її: контент, запити аудиторії. Самостійна робота – 6 год.	2 тижні
5-6 тижнів	Тема 4. Громадянська веб-журналістика: моделі монетизації	Лекція/Практичне заняття	1. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с. 2. Потятиник Б.В. Медіа: Ключі до розуміння. Львів: ПАІС. 2004. 310 с.	Обрати для себе відомого блогера та проаналізувати інструментарій комунікації з аудиторією та його поширення контенту. Самостійна робота – 6 год.	2 тижні
Змістовий модуль 2. Громадянська веб-журналістика в контексті суспільно-політичних протестів					
7 тиждень	Тема 1. Громадянська веб-журналістика в контексті суспільно-політичних протестів	Лекція	1. Почепцов Г. Контроль над розумом. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 350 с. 2. Різун В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. / Київ: Просвіта, 2008. 260 с.	Ознайомлення з подіями Арабської весни та як нові медіа були каталізаторами змін у Тунісі, Єгипті, Бахреїні, Йорданії. Самостійна робота – 6 год.	2 тижні
8-9 тижнів	Тема 2. Громадянська веб-журналістика в Україні у період Євромайдану	Лекція/Практичне заняття	1. Смоляр Л., Довженко О. Як писати про медіа <i>MediaЛаб</i> . 15.04.2020. URL: https://medialab.online/news/pro-media	Огляд української медіасфери та особливо блогосфери впродовж протестів в Україні	2 тижні

	(2013-2014 pp.) та повномасштабної війни		2. Ukraine aflame. War Chronicles. Speeches and addresses by the President of Ukraine Zelenskyu//Olexandr Krasovytskyj. – Folio. – 2022. – 416 p.	та повномасштабної війни. Самостійна робота – 6 год.	
10-11 тижнів	Тема 3. Telegram-протести у Білорусії (2020-2022 pp.)	Лекція/Практичне заняття	1. Кросмедіа: контент технології, перспективи : колективна монографія / за заг. ред. В. Шевченко. К., 2017. 234 с. 2. Підручник із крос-медіа / вид. І. Крецу, М. Гузун, Л. Василик. Bonn / Germany – Sibiu / Romania: Schiller Publishing House, 2015. 140 с.	Аналіз Telegram-каналів «NEXTA», «Беларускі Гаюн», «Пул Первого». Самостійна робота – 6 год.	2 тижні
12-13 тижнів	Тема 4. Блогосфера Росії як каталізатор боротьби з цензурою: можливості опозиційних нових медій та громадянських журналістів після 24.02.2022	Лекція/Практичне заняття	1. Кросмедіа: контент технології, перспективи : колективна монографія / за заг. ред. В. Шевченко. К., 2017. 234 с. 2. Підручник із крос-медіа / вид. І. Крецу, М. Гузун, Л. Василик. Bonn / Germany – Sibiu / Romania: Schiller Publishing House, 2015. 140 с.	Аналіз російських медіа «Медуза», «Дождь», «Навальний Live», «Сноб» та їхня співпраця з громадянськими журналістами Самостійна робота – 8 год.	2 тижні
14-15-16 тижнів	Тема 5. Створення власного проекту громадянської веб-журналістики	Практичне заняття	Вся література впродовж семестру	Презентація власного проекту за критеріями: дизайн, концепція, контент, зворотний зв'язок з аудиторією. 8 год.	Цілий семестр

Розробила

доц. Лавриш Ю.С.